Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto

6.10.2016

Asia: HE 134/2016 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2017

Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry lausuu kunnioittavasti eduskunnan sivistys- ja tiedejaostolle seuraavaa:

Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen talousarviosta 2017 ja toteaa aluksi keskittyvänsä lausunnossaan tarkastelemaan asiakirjaa vain ammattiin opiskelevien näkökulmasta.

Ammatilliseen koulutukseen kohdistuva säästö

Ammatillisen peruskoulutuksen määrärahoihin kohdennettava 190 miljoonan euron säästö merkitsee käytännössä sitä, että ammatilliseen koulutukseen kohdistuvat valtaisat leikkaukset pakottavat koulutuksen järjestäjät vähentämään joko opiskelijakohtaisesta rahoituksesta tai opiskelijamäärästä. Ammatillisen koulutuksen järjestäjien kattojärjestö AMKE:n kesällä tekemän kyselyn perusteella kolme neljäsosaa suurimmista koulutuksen järjestäjistä ottavat säästöt suoraan opiskelijakohtaisesta rahoituksesta eli käytännössä pitkälti henkilöstömenoista. SAKKI katsoo, että yllämainittu leikkaus ammatillisen koulutuksen määrärahoihin heikentää Suomen taloudellisia näkymiä, vaikka sen julkilausuttu tarkoitus on päinvastaisesti kohentaa valtiontaloutta.

Tuhansien korkeakoulutettujen opetusalan ammattilaisten irtisanominen on sekä inhimillinen tragedia että katastrofi koko koulutusjärjestelmälle. Säästöt merkitsevät myös työttömyysetuusmenojen merkittävää kasvua. Leikkauksilla on rajut seuraukset ammatillisen koulutuksen kentällä. Oppilaitosten ilmapiirit ovat vaarassa irtisanomisten vuoksi ja tämä heijastuu opiskelijoiden hyvinvoinnissa. Välimatkat oppilaitoksiin tulevat pidentymään, mikä heikentää koulutuksen saavutettavuutta ja samalla sen vetovoimaisuutta. Erityisesti Pohjois- ja Itä-Suomessa ammatillisen koulutuksen saavutettavuus tulee heikentymään entisestään ja yhä useampi peruskoulun päättänyt opiskelija jättää ammatillisen koulutuksen valitsematta, koska ei halua muuttaa opintojen perässä toiselle paikkakunnalle. Tämä lisää syrjäytymisriskiä.

Katsomme, että on järjetöntä toteuttaa leikkaus kertaheitolla vuonna 2017, kun ammatillisen koulutuksen varsinaisen uudistuksen on määrä valmistua vasta vuonna 2018. SAKKI ehdottaa leikkausten kohtuullistamista ja järkevämpää toimeenpanoa jakamalla leikattava summa useammalle vuodelle. Jos

leikkaukset halutaan silti toteuttaa, niiden tulisi tapahtua vasta reformin jälkeen. Yhdellä kertaa tehtävä jättileikkaus vaarantaa koulutuksen laadun ja nuorten hyvinvoinnin sekä heikentää ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuutta.

Jasmina Khabbal
Puheenjohtaja

Sara Siponmaa
Vt. pääsihteeri

Lisätietoja: koulutuspoliittinen asiantuntija Antti Seitamaa, puh. 040 1990720, antti.seitamaa@sakkiry.fi